

квмателу у поєднанні з сукральфатом. Основними методами профілактики гастроентеритів собак незаразної етіології є повноцінний збалансований раціон, доброякісні корми, дотримання режиму годівлі та напування.

Література

1. Болезни собак / Василевич Ф.И. и др. Москва, Колос, 2011. С. 140-150.
2. Кормление и болезни собак и кошек / Стекольников А.А. и др. Москва, СПб. Лань, 2006. 608 с.
3. Ниманд Г.Х., Сутер П.Б. Болезни собак. Москва, Аквариум. 2001. С.522-544

УДК 636.7.09:616.36-002:616.15-07

Протопопова А. А., здобувач вищої освіти ОС «Магістр»

Канівець Н. С., Дмитренко Н. І., кандидати ветеринарних наук, доценти

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

e-mail: nataliia.kanivets@pdaa.edu.ua

БІОХІМІЧНІ ЗМІНИ КРОВІ СОБАК ЗА ГЕПАТИТУ

Вступ. Проблема захворювання печінки в собак є досить актуальною темою в сучасній ветеринарній практиці [1]. Згідно даних літератури, причинами запалення печінки (гепатит) можуть бути екзогенні та ендогенні фактори, які реалізуються на тлі зниження неспецифічної резистентності організму тварин [2,3]. Для розуміння розвитку патології, своєчасного прогнозування хвороби, вибору лікування та профілактичних заходів необхідні ґрунтовні знання про клініко-структурні зміни, які відбуваються в тканинах печінки собак за гепатиту.

Запровадження у ветеринарну практику, окрім загально-клінічних (огляд, пальпація, термометрія) та спеціальних методів дослідження (ультрасонографія, рентгенографія), лабораторних досліджень (крові, сечі, кала) сприяє постановці діагнозу та прогнозування перебігу хвороби [1,2].

Мета дослідження. Визначення біохімічних показників сироватки крові собак хворих на гепатит та встановлення їх змін.

Матеріали і методи дослідження. Дослідження виконувались в умовах клініки ветеринарної медицини при кафедрі терапії імені професора П. І. Локеса Полтавського державного аграрного університету в зимово-весняний період 2021 року.

Об'єктом дослідження була сироватка крові хворих на гепатит собак (n=6), яку відбирали дотримуючись загальних правил. Отриману сироватку використовували для визначення біохімічних показників, зокрема: вмісту загального протеїну та його фракцій, вмісту сечовини, активності АсАТ, АлАТ, ЛФ, ГГТП, вмісту загального білірубіну. Біохімічні дослідження проводили на автоматичному біохімічному аналізаторі «INDIKO».

Результати дослідження. За дослідження сироватки крові хворих на гепатит собак, виявляли порушення білкового обміну, що характеризувалось зменшенням вмісту загального протеїну до $50,3 \pm 3,27$ г/л ($p \leq 0,05$) порівняно з клінічно здоровими тваринами. Водночас у більшості тварин (n=4) реєстрували гіпоальбумінемію (вміст альбумінів був знижений в 1,3 рази, $\text{Lim } 19,2\text{--}20,8$ г/л). Такі зміни на тлі зростання глобулінової фракції протеїнів, зокрема тенденція до збільшення частки α -глобулінів ($27,0 \pm 3,34$ %) та вираженого зростання частки γ -глобулінів ($24,7 \pm 4,21$ %; $p \leq 0,05$) вказує на запальні процеси, що проходять у паренхімі печінки. Тенденція до зниження вмісту сечовини в сироватці крові ($3,2 \pm 0,78$ ммоль/л; $p \leq 0,05$), яка відмічалась у хворих собак, розвивалась за рахунок зниження альбумінової фракції протеїнів.

Між тим, у хворих собак окрім порушення протеїнового обміну, відмічали

ферментопатію. Активність неспецифічних печінкових ензимів АсАТ і АлАТ в сироватці крові хворих на гепатит собак значно зросла і становила $62,3 \pm 5,47$ і $72,6 \pm 8,91$ Од/л, відповідно ($p \leq 0,05$). За визначення активності лужної фосфатази та ГГТП, також відмічали значне зростання даних показників майже у 3 рази для ЛФ та 1,6 разу – ГГТП, що може свідчити про внутрішньопечінковий та позапечінковий холестаз, який розвивається на тлі запальних процесів у гепатоцитах та жовчних шляхах.

Слід відмітити, що за гепатиту в сироватці крові собак реєстрували порушення пігментного обміну, що характеризувався тенденцією до зростанням у 100 % хворих ($n=6$) вмісту загального білірубину до $8,5 \pm 1,39$ мкмоль/л, який змінювався за рахунок збільшення вмісту некон'югованого білірубину ($6,2 \pm 2,71$ мкмоль/л), при цьому вміст кон'югованого білірубину знаходився в межах фізіологічних коливань. Отримані результати біохімічних показників пігментного обміну вказують на патологічні процеси, що проходять в тканинах печінки, і в переважній більшості випадків притаманні запальним процесам в ній.

Висновки. Таким, чином виконання лабораторних тестів, зокрема біохімічні дослідження сироватки крові мають характерні зміни за гепатиту у собак і проявляються: гіпопротеїнемією, гіпоальбумінемією, гіперферментемією (АсАТ, АлАТ, ЛФ, ГГТП) та білірубінемією.

Література

1. Elhiblu, M. A., Dua, K., Mohindroo, J., Mahajan, S. K., Sood, N. K., & Dhaliwal, P. S. (2015). Clinico-hemato-biochemical profile of dogs with liver cirrhosis. *Veterinary world*, 8(4), 487–491. doi:10.14202/vetworld.2015.487-491
2. Webster, C., Center, S. A., Cullen, J. M., Penninck, D. G., Richter, K. P., Twedt, D. C., & Watson, P. J. (2019). ACVIM consensus statement on the diagnosis and treatment of chronic hepatitis in dogs. *Journal of veterinary internal medicine*, 33(3), 1173–1200. doi:10.1111/jvim.15467
3. Канівець Н. С., Кравченко С. О., Бурда Т. Л., Максименко Ю. В. До питання захворювань гепатобіліарної системи у котів. *Наук.-техн. бюлетень Держ. наук.-дослід. контрол. ін-ту вет. препаратів та кормових добавок і ін-ту біології тварин*. 2019. Вип. 20. № 2. С. 433–439.

УДК 636.7.09 : 616.28-002-07

Ряба Т. О.*, аспірант

Національний університет біоресурсів та природокористування України, м. Київ, Україна
e-mail : tetiana.riaba.vethouse.vn@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ЗОВНІШНІХ ОТИТІВ У СОБАК

Актуальність. Зовнішній отит – доволі поширена проблема у собак. Найбільш складним є лікування рецидивуючих хронічних отитів. Адже зовнішній отит у собак – це поліетіологічне захворювання, тому для призначення ефективного лікування, лікарю дуже важливо виявити первинну причину та взяти її під контроль, а також виявити та усунути вторинні інфекції і розробити план профілактики відповідно до факторів схильності.

Постановка проблеми. Відповідно до причин виникнення отитів, розроблена система їх класифікації, згідно якої розрізняють: первинні, вторинні та фактори схильності. В більшості випадків звернень до лікаря, отит уже має поєднання декількох етіологічних

* Науковий керівник – Грушанська Н. Г., доктор ветеринарних наук, професор